

1 Oceń prawdziwość poniższych zdań. **Wybierz P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** – jeśli jest fałszywe

(... / 4 p.)

1.	Promień fali to miejsce, gdzie cząsteczki powietrza są maksymalnie zgęszczone.	P	F
2.	Tafla wody, na której rozchodzą się fale, jest powierzchnią falową.	P	F
3.	Prawo odbicia jest spełnione nie tylko dla fal.	P	F
4.	Fakt, że światło podlega prawu odbicia, jeszcze nie dowodzi, że jest ono falą.	P	F

2 Prędkość światła w powietrzu wynosi ok. $300\,000 \frac{\text{km}}{\text{s}}$. Promień światła padający na pojemnik z wodą pod kątem 26° załamuje się pod kątem 19° . **Oblicz** z prawa Snelliusa prędkość światła w wodzie. Pomiń wpływ ścianek pojemnika. Skorzystaj z tabeli sinusów, podanej poniżej.

(... / 4 p.)

α	$\sin \alpha$	α	$\sin \alpha$	α	$\sin \alpha$
1	0,02	11	0,19	21	0,36
2	0,03	12	0,21	22	0,37
3	0,05	13	0,22	23	0,39
4	0,07	14	0,24	24	0,41
5	0,09	15	0,26	25	0,42
6	0,10	16	0,28	26	0,44
7	0,12	17	0,29	27	0,45
8	0,14	18	0,31	28	0,47
9	0,16	19	0,33	29	0,48
10	0,17	20	0,34	30	0,5

3 **Zaznacz wszystkie** opisy sytuacji, w których występuje zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia.

(... / 2 p.)

A. Osoba stojąca na brzegu jeziora może usłyszeć dźwięk z drugiego brzegu dzięki odbiciu od powierzchni.

C. Choć światłowód jest przezroczysty, światło które do niego wpada opuszcza go dopiero na drugim końcu.

B. Dzieci mogą porozumiewać się na większą odległość po cichu dzięki prostej zabawce – dwóm kubkom połączonym napiętą linką.

D. Dno basenu wydaje się bliższe niż w rzeczywistości.

4 Oceń prawdziwość poniższych zdań. **Wybierz P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** – jeśli jest fałszywe.

(... / 3 p.)

1.	Światło białe jest mieszaniną światła o różnych barwach.	P	F
2.	Światło białe to takie światło, którego długość fali jest największa z możliwych do zaobserwowania.	P	F
3.	Każda barwa światła załamuje się pod nieco innym kątem.	P	F

5 **Zaznacz wszystkie** przypadki, w których zachodzi wyraźne zjawisko dyfrakcji.

(... / 4 p.)

- A. światło przechodzące przez mikroskopijną szczelinę   C. światło przechodzące przez pryzmat
- B. dźwięk przechodzący przez drzwi   D. światło przechodzące przez drzwi

6 Na otwartej przestrzeni ustawiono dwa głośniki emitujące ton o częstotliwości 34 Hz. Obserwator znajduje się 30 m od pierwszego głośnika i 45 m od drugiego. **Oblicz** długość fali dźwiękowej i **odpowiedz** na pytania.

(... / 4 p.)

- a) Czy w miejscu ustawienia obserwatora występuje całkowite wygaszenie fali?
b) Czy w miejscu ustawienia obserwatora występuje maksymalne wzmocnienie fali?

Przyjmij, że prędkość dźwięku w powietrzu wynosi $340 \frac{\text{m}}{\text{s}}$.

7 Okulary do oglądania filmów 3D mogą składać się z dwóch polaryzatorów ustawionych tak, że obraz przeznaczony dla każdego oka jest całkowicie zatrzymywany przez jeden z polaryzatorów i przepuszczany przez drugi. **Zaznacz** poprawne dokończenie zdania. Jeśli widz filmu wyświetlanego w tym systemie przechylił głowę o 90° bez zdejmowania okularów:

(... / 1 p.)

- A. sytuacja się nie zmieni.   C. do każdego oka dotrą obrazy przeznaczone dla obydwu oczu.
- B. obraz przeznaczony dla lewego oka dotrze do prawego i odwrotnie.   D. widz nie zobaczy filmu wcale.

1 Oceń prawdziwość poniższych zdań. **Wybierz P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** – jeśli jest fałszywe

(... / 4 p.)

1.	Promień fali to linia prostopadła do grzbietów i dolin fal, która pokazuje kierunek rozchodzenia się fali.	P	F
2.	Miejsca fali dźwiękowej, w których cząsteczki powietrza są maksymalnie zgęszczone, nazywamy powierzchniami falowymi.	P	F
3.	Prawo odbicia jest spełnione wyłącznie dla fal.	P	F
4.	Fakt, że światło podlega prawu odbicia, dowodzi, że jest ono falą.	P	F

2 Prędkość światła w powietrzu wynosi ok. $300\,000 \frac{\text{km}}{\text{s}}$. Promień światła wpadający do szklanego bloku pod kątem 19° załamuje się pod kątem 13° . **Oblicz** z prawa Snelliusa prędkość światła w szkle. Skorzystaj z tabeli sinusów, podanej poniżej.

(... / 4 p.)

α	$\sin \alpha$	α	$\sin \alpha$	α	$\sin \alpha$
1	0,02	11	0,19	21	0,36
2	0,03	12	0,21	22	0,37
3	0,05	13	0,22	23	0,39
4	0,07	14	0,24	24	0,41
5	0,09	15	0,26	25	0,42
6	0,10	16	0,28	26	0,44
7	0,12	17	0,29	27	0,45
8	0,14	18	0,31	28	0,47
9	0,16	19	0,33	29	0,48
10	0,17	20	0,34	30	0,5

3 **Zaznacz wszystkie** opisy sytuacji, w których występuje zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia.

(... / 2 p.)

- A. Zanim dźwięk nadjeżdżającego pociągu dotrze do obserwatora przez powietrze, można usłyszeć stukot w szynach.
- B. Dziecko mówiące do zamkniętej zjeżdżalni jest doskonale słyszalne na drugim jej końcu.
- C. Słomka włożona do szklanki z wodą wydaje się zgięta.
- D. Światło opuszcza umiejętnie wyszlifowany diament tylko w określonych kierunkach.

4 Oceń prawdziwość poniższych zdań. **Wybierz P**, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** – jeśli jest fałszywe.

(... / 3 p.)

1.	Światło białe to takie światło, którego długość fali jest najmniejsza z możliwych do zaobserwowania.	P	F
2.	Światło można rozszczepić dzięki zjawisku załamania.	P	F
3.	Każda barwa światła załamuje się pod jednakowym kątem.	P	F

- 5** **Zaznacz wszystkie** przypadki, w których zachodzi wyraźne zjawisko dyfrakcji. (... / 4 p.)
- A. światło padające na ostrze   C. dźwięk na krawędzi budynku
B. światło na krawędzi budynku   D. światło przechodzące przez pryzmat
- 6** Na otwartej przestrzeni ustawiono dwa głośniki emitujące ton o częstotliwości 340 Hz. Obserwator znajduje się 3 m od pierwszego głośnika i 5 m od drugiego. **Oblicz** długość fali dźwiękowej i **odpowiedz** na pytania. (... / 4 p.)
- a) Czy w miejscu ustawienia obserwatora występuje całkowite wygaszenie fali?
b) Czy w miejscu ustawienia obserwatora występuje maksymalne wzmocnienie fali?
- Przyjmij, że prędkość dźwięku w powietrzu wynosi $340 \frac{\text{m}}{\text{s}}$.
- 7** Okulary do oglądania filmów 3D mogą składać się z dwóch polaryzatorów ustawionych tak, że obraz przeznaczony dla każdego oka jest całkowicie zatrzymywany przez jeden z polaryzatorów i przepuszczany przez drugi. **Zaznacz** poprawne dokończenie zdania. Jeśli widz filmu wyświetlanego w tym systemie przechyli głowę o 45° bez zdejmowania okularów: (... / 1 p.)
- A. sytuacja się nie zmieni.   C. do każdego oka dotrą obrazy przeznaczone dla obydwu oczu.
B. obraz przeznaczony dla lewego oka dotrze do prawego i odwrotnie.   D. widz nie zobaczy filmu wcale.